

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי **דוד חנניה פינטו** שליט"א

בן הצדיק המלוב"ן רבי **מושה אהרן פינטו** זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי **חיים פינטו** זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות	4:51	5:06	4:58	5:12
מוצאי שבת	6:04	6:06	6:04	6:06
רבינו תם	6:44	6:41	6:41	6:44

משכיל לדוד

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מוסר השכל ממעשה המשכן

זאת נבראה לצורך הקמת המשכן ואחר כך נגנזה, ואם כן כל בריאתה היתה רק לצורך שעה. ותמוה למה לו לבורא עולם לברוא חיה מיוחדת לצורך בניית המשכן ואחר כך לגנוזה, לכאורה יכול היה המקום ברוך הוא לברוא אותה לתמיד וכך תהיה מוכנת ומוזמנת לצורך שימושה במשכן. ואם מטרתו של הקב"ה היא שתהיה נדירה ביותר ותיחוד בכך שאינה נראית בכל מקום אלא רק בבניית המשכן, יכול היה להחביאה ביערות הרחוקים ולגלותה רק בזמן הקמת המשכן.

ונראה להסיק מעניין זה שהקב"ה רצה ללמדנו שכשם שלמשכן היה צורך בדבר מסוים והוא עורות תחשים, ומכיוון שהיה חסר סוג עורות זה בעולם - הקב"ה ברא לשם כך בריאה מיוחדת, כך האדם שהוא בבחינת משכן מפני המוח שיש בו שהוא כארון הברית, העיניים שהם כמנורה, פה כשלחן וכו', עליו לברוא וליצור בקרבו כוחות מיוחדים ולהתעלות בעבודת ה' יתברך. ואף אם נחלש כוחו של האדם לא ירפה אלא יתאמץ בכוחותיו האחרונים שנשארו לו, וזהו כפי האמור במשלי (ב, ד-ה) "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה - אז תבין יראת ה'", ומשמע שאם רוצה האדם להבין עד היכן עליו להתייגע בכדי לרכוש יראת שמים והבנה בתורה, ומה הם הכוחות העומדים לרשותו, ינסה לצייר בעיניו אלו כוחות היה משקיע בכדי לחפש כסף ומטמונים.

ונצייר לעצמנו אדם עייף עד מאוד שכל כוחותיו עזבו אותו זה מכבר ומכיוון שעייפותו הכריעה אותו הוא פרש מהכל והניח ראשו על מנת לנוח. ברי לכל שאם אותו אדם יקבל לפתע טלפון המבשר לו על זכייה גדולה בלוטו, מיד יתגבר הוא כארי, ישכח את עייפותו הרבה וירץ לממש את זכיותו מפני החשש ששעת רצונו זו תחלוף ותעבור לה מן העולם. ומה כואב הדבר שישנם אנשים שכל ימיהם רצים אחר הכסף והעבודה, אך בהגיע הזמן בו עליהם לשקוד על לימודם, לפתע העיפות מכריעה אותם ואין הם יכולים להחזיק את עיניהם פקוחות כדי ללמוד תורה.

וזהו עבודת מידות עצומה עבור האדם, ליצר ולברוא כוחות חדשים למען לימוד התורה היקרה מזהב ומפנינים. ומכיוון שרצה הקב"ה ללמד לאדם שעליו לברוא כוחות מחודשים לצורך לימוד התורה - גם במצב של יש מאין, לפיכך לא ברא את התחש בששת ימי בראשית, אלא יחד את בריאתה בבניית המשכן, כדי שידע האדם - שהוא בחינת משכן, שעליו לדבוק בדרכי הקב"ה ולחדש את כוחותיו לצורך לימוד התורה וקיום מצוותיה. וכן יש לו לאדם לקחת לליבו את שאמרו חז"ל (קדושין ל, ב) על יצר הרע, שבכל יום ויום יצרו של האדם מתחדש עליו, על כן אף האדם יתחדש בכוחות חדשים כנגד יצרו הרע. ואם ירפה האדם מעבודתו ולו יום אחד, אזי שדרכו סלולה לו לירידה מטה. וכגון מכונית הנמצאת בעלייה, כל זמן שהנהג לוחץ ברגלו בשביל להגביר מהירות, המכונית ממשיכה לנסוע ולטפס בעלייה, אך אם הנהג ירפה את רגלו מיד תדרדר המכונית למטה ומי יודע איוו תהום עמוקה פעורה תחתיו.

"ועשית מנורת זהב טהור מקשה תיעשה המנורה ירכה וקנה גביעיה כפתוריה ופרחיה ממנה יהיו. וששה קנים יוצאים מצדיה שלשה קני מנורה מצדה האחד ושלשה קני מנורה מצדה השני" (שמות כה, לא-לב)

בפרשה זו מצווה הקב"ה את משה רבנו על עניין המנורה, על אופן עשייתה והמורכבות שבה. הנה מצינו שהתורה מאריכה עד מאוד באופן עשיית המנורה כאשר היא מדגישה כל פרט ופרט ממראה המנורה על גביעיה כפתוריה ופרחיה.

ויש להבין מפני מה האריכה התורה כל כך בפירוט מעשה המנורה, כאשר בפועל גלוי וידוע לפניו יתברך שמשא רבנו לא יידע ולא יוכל לעשותה, ואף שהראה את צורת המנורה בתבנית של אש, בסופו של דבר לקח משה רבנו כיכר של זהב וזרקו לתוך האש ובנס מופלא נעשתה המנורה מאליה. כפי שדרשו חז"ל (תנחומא שמיני ח) על האמור בתורה "תיעשה המנורה" - 'מאליה, לפי שהיה משה רבנו מתקשה בה אמרו לו הקב"ה השלך את הכיכר לאור והיא נעשית מאליה, לכך לא נכתב תעשה'. ומשום הכי קשה עד מאוד מה היה הצורך להאריך ולפרט במעשה המנורה בזמן שידוע היה לפניו סופה להיעשות מאליה על ידי השלכת כור זהב לאש.

ונראה לומר שהתורה באה ללמדנו מוסר השכל מעניין המנורה, שלמרות שמשא רבנו נתקשה במעשה המנורה וידע שלא יוכל לעשותה, למרות כן כתבה התורה באריכות, ומשה רבנו דרש בה וחקר אותה עד היכן שידו מגעת ולא פטר עצמו בכך שאין הוא מסוגל לעשותה. וכגון זה יש עלינו לדעת שאף אדם הלומד תורה אך אינו זוכה להבינה ולדרת לשרוש עמקנותה, לא יתייאש ולא יתרפה, אלא ינסה שוב ושוב עד שיארו עיניו ויזכה להבין. וזהו כפי שארע עם משה רבנו, שעל אף שידע שלא יוכל לחקור את עניין המנורה ולעמוד על בוריה, בכל זאת כתב ולמד זאת לעומק ובאריכות.

והנה אדרבה, אדם שיגע בתורה במקום אחד, התורה מבקשת מהקב"ה שיגלה לו סתרי תורה במקום אחר (סנהדרין צט, ב וברש"י שם). ונמצא אם כן שגיעת התורה בכל הכוח היא חלק בקניין התורה ועל אף שהאדם אינו מבין את חקר הדברים - מכל מקום מצוה גדולה היא עצם הדרשה והיגיעה. והוא שאמרה התורה (ויקרא כו, ג) "אם בחוקותי תלכו" ופירש שם רש"י במקום - שתהיו עמלים בתורה. ונראה שזהו העיקר, להגיע לקנייני התורה על ידי עמל ויגיעה. וכן נאמר על התורה שהיא סם חיים לעוסקים בה.

וכן מצינו ביתרו שהלך לישבת עתניאל בן קנו ולמד שם תורה (ילקוט"ש שופטים לח), ולמרות שלא הצליח להבין את דברי התורה על בוריים, לא עזב את הישיבה אלא אמר אשב ואשמע אולי מן השמים יפתחו את ראשי ויארו עיני. אמר לו הקב"ה - אתה מוסר את נפשך על שלי, חיך שתזכה שאלמדך את כולה.

ועוד יש לעיין בעניין הקמת המשכן, אודות העורות של החיה הקרויה תחש. מובא בחז"ל (שבת כח, ב) שחיה

הילולא דצדיקיא

- ב - רבי ישראל אלתר מגור 'הבית ישראל'
- ג - רבי אליעזר דא אבילא
- ד - רבי יהודה לייב (שרה'ס)
- ה - רבי חיים אבולעפיא
- ו - רבי זוד פוברסקי ראש ישיבת פוניבז'
- ז - משה רבינו ע"ה אבי הנביאים
- ח - רבי אליהו הכהן מאיזמיר בעל 'שבט מוסר'

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

כשאחותו של החפץ חיים עברה ניתוח

"ונתת אל הארון את העדות אשר אתן עליך" (שמות כה, טז)
"העדות" - התורה, שהיא לעדות ביני ובניכם (רש"י).

מפני מה ניתן ספר התורה בארון כלל, הלא כל הימים היה סגור ומסוגר ובין כך לא היו קוראים בו, אם כן לשם מה הוא ניתן שם? כך שואל הגאון רבי זלמן סרוצקין זצ"ל בהספדו על הגרי"ז מברסק זצ"ל. והאמת היא מסביר הרב סרוצקין, אלמלא ספר תורה זה, היה חשש כי אי שם יקום מאן דהוא ויכתוב ספר תורה כרצונו וישנה בה כאות נפשו, וברבות הימים תשכח תורה כנתינתה.

אמנם, כל עוד ידע העם כי ספר תורה אחד מונח בתמימותו ובטהרתו בארון פנימה, אזי יפחד כל אחד לשנות כהוא זה, בידועו כי אם יוציאו פעם את הספר יגלו מיד כי הוא שינה מן האמת.

והמשיך רבי זלמן - בחינה זאת היה עבור דורנו מרן הגרי"ז, אמנם היה ספון תמיד בביתו אשר בירושלים, ולא כל כך התערב עם הבריות, אך את זאת ידעו הכל, כי כל עוד שוכן ספר התורה, הטהור והמקורי הזה, בחדר מדרשו, לא ניתן לשנות מן התורה מאומה, באשר יש מי ששומר מכל שינוי וסטייה...

והמשיך הגאון רבי זלמן וסיפר:

כזה 'ספר תורה' היה לנו גם בדור הקודם, ה"ה בעל ה'חפץ חיים' זצ"ל, כאשר בשנת תרע"ג התכנסה בפטרבורג אסיפת רבנים כדי לדון בדרישת הממשלה הרוסית לשלב לימודי חול וספרות חיצונית בישיבות. והגיעה שמועה ל'חפץ חיים', כי בין הרבנים המשתתפים באסיפה יש כמה שנוטים להיכנע לדרישה זו של הממשלה הרוסית, ועל כן לא חסך מעצמו טרחה, קם ונסע לפטרבורג ונכנס לאולם האסיפה, הגם שלא היה מוזמן אליה, מאחר ולא היה בעל תפקיד רשמי של רב.

כשהגיע ה'חפץ חיים' היה הגה"ק רבי מאיר שמחה הכהן בעל ה'אור שמח' זצ"ל תמה על בואו, פנה אליו ושאלו מה שמועה שמע ובה, למרות שלא היה מוזמן?

ענה ה'חפץ חיים' במתק לשונו ואמר: אחותי עוברת היום ניתוח, בפטרבורג, ובגלל זה באתי הנה.

וכאשר החלו שואלים אותו באיזה מחלה חלתה, מי הרופא המנתח ומה מצבה הרפואי, ענה בלשון הפסוק (משלי ז, ד) "אמור לחכמה אחותי את" - שמעתי שרוצים לנתח את אחותי ולעשות בה שינויים ולשלב לימודי חול וספרות חיצונית בישיבות הקדושות - כלום לא אסע לפטרבורג לברר את מצבה של אחותי, לשאול לרופא בשלומה ומה הוא רוצה לעשות בה?...

וכך הצליח ה'חפץ חיים' לשכנע את כל הנוכחים לקבל החלטה נגד דרישת השלטונות להכניס לימודי חול בישיבות הקדושות...

ניכרים דברי אמת

באחד הימים סיפרתי ליהודי חשוב מעשה נפלא ששמעתי. חשבת שהמעשה הנפלא שגרם לי להתרגשות גדולה יגרום גם לו להתרגשות ולהתפעלות, אולם להפתעתי הרבה היהודי לא התרגש ממנו כלל.

נדהמתי מאד. כיצד יתכן שיהודי זה נותר אדיש ולא ניכר עליו ולו סימן קל של התלהבות לאחר ששמע ממני סיפור כה מרגש? כיצד זה לא פעל עליו המעשה כשם שפעל עיי, ולא הותיר בו כל רושם?

זמן מה לאחר מכן נודע לי שסיפור זה ששמעתי וסיפרתי אותו הלאה - לא היה אמיתי והדברים לא היו נכונים. ואז הבנתי מדוע הסיפור לא הרשים את אותו יהודי כלל.

מעשה זה לימדני מוסר גדול, שכאשר מספרים סיפור שכולו אמת - אזי השומע מושפע מסיפור המעשה ובכוח הסיפור להשאיר בו רושם של קדושה. לא כן הדבר כאשר הסיפור בדוי ואינו אמת, אין בכוחו של סיפור כזה לפעול לטובה על נפש השומע אותו, ואינו משפיע עליו לטובה אף לא במעט.

נגיעה עצמית

באחת מדרשותיי אשר נשאתי במקום כלשהו, ישב למולי אדם שבמשך כל זמן הדרשה גיחך לעצמו, ובכך הביע את כוונתו לבטל את דבריי ולהראות לי שאיני מחדש לו דבר.

בליבי הסכמתי עם היהודי שאין כל

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"וה' נתן חכמה לשלמה" (מלכים א: ה-ו)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על בנין בית המקדש הראשון שנבנה על ידי שלמה המלך, שהוא מענין הפרשה שבה מסופר על ענין בניית המשכן על ידי משה רבינו ע"ה.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

הרבה נכשלין בזה

איסור לשון הרע הוא בין על איש או אשה, ואין חילוק בין אשתו לאשה אחרת, ורבים נכשלין בזה, בעונותינו הרבים, שהותר בעיניהם לספר גנות על אשתו ובית חותנו לפני אחיו ובית אביו, אם לא שהוא מכוון בזה לתועלת להבא ולא לגנותם.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הארון כמשל לתורה

"ועשו ארון עצי שיטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי

רחבו ואמה וחצי קומתו" (שמות כה, י)

ישנה מחלוקת בחז"ל (ב"ב יד, א) מה היה גודלו של הארון, ומביאים המפרשים אפשרויות שונות. ולמרות שמצינו שהתורה מציינת את מידותיו של הארון, מכל מקום אין הדבר ברור מה היו באמת מידותיו המדויקות של הארון ויש לעיין בדבר.

ונראה להסביר העניין שהארון הוא סמל התורה, וכפי שלתורה הקדושה אין גבול ומידה כך לארון אין מידות מדויקות, ולא כפי שחשב שלמה שיש לחשב את הארון על פי המידות האמורות בתורה. ומשום שבארון היתה התורה, לכן הוא אינו מן המידה, כדי לרמוז שגם לתורה הקדושה אין גבול ומידה. ושלמה המלך הוצרך להזכיר את זכות דוד אביו ע"ה שהיה מחבב את התורה עד שאמר עליה "מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי" (תהלים קיט, צז), על מנת שיתרחבו שערי המקדש והארון יוכל להיכנס דרכם.

וכאמור לתורה הקדושה אין גבול וסייג ובכדי שהיא תהיה שמורה בלב האדם כל הימים, עליו לדעת שלעולם אי אפשר להגיע לשלמות מוחלטת בלימוד התורה, ועל כן יש ללומדה ולהתייגע בה יומם ולילה. והתורה היא אינה מן המידה, ולפיכך ניתנה בארבעים יום וארבעים לילה, כי בכוח התורה להפוך את האדם לבריאה חדשה, כאותו וולד הנוצר במעי אמו לאחר ארבעים יום (נדה ל, א). וכפי שאי אפשר לאמוד את מידת חייו של האדם, מה יהיו אורך שנותיו ומתי ימות (שבת ל, א), כך אי אפשר לאמוד את מידת הארון וקדושתו כיון שהיה ספר תורה מונח בתוכו, וכן היו מונחים בו לוחות הברית ושברי הלוחות שהם כתב ה'.

ונראה להוסיף שהסיבה שהמבוגרים באים ליטול חלק ולהשתתף בשמחת בר מצוה של נער צעיר, במקום שרק נערים בני גילו יחגגו עימו, משום שהתורה אין לה מידה והיא רחבה מיני ים. וכמו שנאמר על רבי יוחנן בן זכאי שאין מידה לחכמתו (עי' סוכה כח, א), ואם כך נאמר על חכמתו של רבי יוחנן בן זכאי, על חכמת התורה על אחת כמה וכמה.

ושמחת הבר מצוה של נער צעיר עלם חמודות גורמת לנו המבוגרים לערוך חשבון נפש, מה היו מעשינו עד עתה, מאותו היום בו חגגנו את יום הבר מצוה שלנו, האם התקדמנו בתורה ויראת שמים בכל אותם עשרות שנים שעברו מאז חגגנו את שנת השלוש עשרה, או שמא נותרנו לעמוד על אותה המשבצת מבלי להתקדם הלאה, ואנו עתה פחותי דרגה ומעלה מאותו נער צעיר שחוגג את הבר מצוה שלו. ובכוח ההשתתפות בשמחת הבר מצוה לגרום לנו להתעורר ולדבוק בבורא יתברך ובתורתו המעלה את האדם במסילה העולה בית א-ל.

חזק וברוך

על מידות שבין אדם לחברו

על ידי אהבת איש לאחיו - יכולים אנו לזכות לאהבת ה' יתברך כלפינו באופן מופלא, ואין לנו אושר גדול מכך. אין זכות אשר תשווה לזכות הגדולה של בן, שאביו אוהב אותו אהבה יתירה. אין מתנה גדולה לעבד, מאהבתו המיוחדת של אדונו.

מעבר לכך, בעל ה'אורחות צדיקים' (שער האהבה) מונה מספר תחומים, בהם עשוי האדם להפיק תועלת ממשית, מידית ומוחשית מאהבתו לכל אדם: הן תועלת גשמית - והן תועלת רוחנית. הבה נטה אפוא אוזן לדבריו: "ויש תועלת גדולה למי שנוהג בחיבה וברעות עם בני אדם. תועלת האחת - בעולם הזה: כשמתנהג באהבה עם כל אדם - יעזרוהו הכל, אם יפול - ירבו עוזריו וסומכיו, ואם יעמד אדם נגדו לריב עמו - רבים ישתיקו את הדברים הרעה ומכלימים אותם, ואם תבוא עליו צרה - הכל מצטערים עליו ונותנים לו יד, ואם יבוא לידי דוחק ועוני - רבים ירחמוהו בנתינת מתנותיהם".

התועלת הראשונה מאהבת הזולת, מסביר בעל ה'אורחות צדיקים' הנה בכך שהיא גורמת לאהבה הדדית, וכפי שכבר למד החכם מכל אדם (משלי כז, יט) כי "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם". אם יאהב אדם את כל חבריו, הרי שממילא - גם לבם שלהם יתמלא באהבה כלפיו, מה שעשוי להביא לו תועלת רבה כבר בעולם הזה: בשעת דחוק - תמיד יהיה מי שיעמד לצדו וירתם לעזרתו.

אולם מלבד זאת, עשויה אהבת הזולת להביא גם תועלת רוחנית מרבה, וכפי שהוא ממשיך ומסביר:

"תועלת עולם הבא, מחמת שהוא נאהב לכל - אז דבריו נשמעים, ותהיה יכולת בידו להוכיח בני אדם שייטיבו מעשיהם. וגם מתוך האהבה יעמוד בשלום עם הכל, ומתוך האהבה הוא שקט ושליו ופנוי ללמוד ולעשות מעשים טובים. וגם מתוך האהבה יעזרוהו ויעשה מלאכתו ויגנו בעדו, וימצא הרווחה יתירה לעבוד הבורא יתברך עבודה שלמה. ומחמת האהבה הוא נושא חן בעיני כל רואיו, ומעשיו הטובים יהיו מקובלים לכל, וכל אחד יחמוד לעשות כמעשהו".

אדם שחי את חייו כשהם רצופי אהבה לכל אדם, עשוי להרוויח אפוא רווחים רוחניים משמעותיים ביותר, משתי בחינות מרכזיות: ראשית - השפעתו על הסביבה תהיה משמעותית בהרבה, כאשר מתוך אהבתו יבואו רבים ללמד ממעשיו הטובים, ואם יוכיחם - יקבלו תוכחתו בנפש חפצה, ושנית - בשל השלוח הרבה שישג בזכות האהבה ששייבו לו הסובבים אותו, שלוח אותה יוכל לתרגם לעבודת ה' ברמה גבוהה יותר, באיכות ובכמות.

כאשר נפרד רבי יחזקאל מקוזמיר מידידו רבי שמחה בונים מפשיסחה שהיה בניניהם קשר חם, ליווה אותו ר' שמחה בונים כברת דרך אל מחוץ לעיר. וכאשר רצה ר' שמחה בונים לשוב אל העיר, חזר וליווה אותו ר' יחזקאל.

בדרך הילוכם הוציא ר' יחזקאל את קופסת הטבק שנשא עמו ונתן לר' בונים כדי שיריח את הטבק. שאל אותו ר' בונים: "מנין ידעת שרציתי כעת מעט טבק?"

השיב לו ר' יחזקאל: "ומנין ידעת היד, כאשר היא מקרבת את הטבק אל החוטם, שהחוטם שואף להריח? משום שהיד והחוטם גוף אחד הם. כך הדבר בין בני אדם - כאשר שורה אחדות ואהבה בין אדם לחברו, מרגיש כל אחד מה שחברו צריך שהרי כל ישראל הם בבחינת גוף אחד עם איברים שונים.

בהשוואה שר' יחזקאל עשה לאברי הגוף הוא הסביר כי בין חברים קרובים ישנה הבנה עמוקה, כזו שאינה זקוקה למילים ולביטויים מפורשים.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

כאדם תמותון". לא יהיה לך, אם קיימתם אתם אותו, נתקיים בכך (ויקרא כ"ו) "ופניתי אליכם והפריתי אתכם והרביתי אתכם והקימותי את בריתי אתכם" עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך "ונתתי פני בכך ונגפתם לפני אויביכם".

לא תשא אם קיימתם אתם אותו, נתקיים בכך (ישעיה ס"ב) "נשבע ה' בימינו ובזרוע עזו אם אתן את דגןך עוד מאכל לאויביך", עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך "וחרה אף ה' בכך" (דברים י"א). זכור את יום השבת לקדשו, אם קיימתם אתם אותו נתקיים בכך (ישעיה נ"ח) "אז תתענג על ה'", עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך (ויקרא כ"ו) "אז תרצה הארץ את שבתותיה". כבד את אביך ואת אמך, אם קיימתם אתם אותו נתקיים בכך (ישעיה ס"ב) "וראו גוים צדקך", עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך (יחזקאל ה) "לכן אבות יאכלו בנים" וגו'.

לא תרצח אם קיימתם אתם אותו, נתקיים בכך "וחרב לא תעבור בארצכם" (ויקרא כ"ו) עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך (שם) "והריקותי אחרים חרב". לא תנאף אם קיימתם אתם אותו, נתקיים בכך (ירמיה ל"א) "אז תשמח בתולה במחול ובחורים וזקנים יחדו", עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך (הושע ד) "לא אפקוד על בנותיכם כי תזנינה ועל כלותיכם כי תנאפנה". לא תגנוב אם קיימתם אתם אותו, נתקיים בכך (דברים ז) "ואכלת את כל העמים", עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך (ירמיה נ"א) "אכלני הממני נבוכדנאצר מלך בבל". לא תענה אם קיימתם אתם אותו, נתקיים בכך "ואתם עדי נאם ה'" (ישעיה מ"ג) עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך (איכה ב) "מה אעידך מה אדמה לך הבת ירושלים מה אשוה לך ואנחמך וגו'. לא תחמוד בית רעך, אם קיימתם אתם אותו נתקיים בכך "ולא יחמוד איש את ארצך" (שמות ל"ד) עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך (מיכה ב) "וחמדו שדות וגזלו" וגו'.

דורות קודם שנברא העולם עד שדרשתי וחקרתי וצרפתי ובחנתי את כל דברי התורה הזאת, ומיום שנברא העולם עד אותה שעה אני יושב על כסא הכבוד שלי, שליש היום אני קורא ושונה ושלש היום אני דן את כל העולם כולו ושלש היום אני עושה צדקה וזן ומפרנס ומכלכל את כל העולם ואת כל מעשי ידי.

אני הוא שהנחתי כל ע' לשונות שבארץ ובאתי ונדבקתי בכך וקראתי אתכם אלהים והשויתי את שמכם לשמי הגדול וקראתי אתכם אחי ורעי, אני הוא עד שלא נברא העולם ואני הוא משנברא העולם, אני הוא בעולם הזה ואני הוא בעולם הבא (דברים ל"ב) "אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא" שנאמר (ישעיה מ"ג) "למען תדעו ותאמינו לי ותבינו כי אני הוא לפני לא נוצר אל ואחרי לא יהיה אנכי ה' ואין מבלעדי מושיע", ונאמר (שם מ"ה) "הלא אני ה' ואין עוד אלהים מבלעדי אל צדיק ומושיע אין זולתי", ונאמר (שם מ"ו) "כי אנכי א-ל ואין עוד אלהים ואפס כמוני".

דבר אחר; אנכי ה' א-להיך, מלמד שנסתכל הקב"ה בעולם כולו מתחילת העולם ועד סוף העולם וצפה בעשרה אנשים שבעטו בו, ואלו הן; א' מיכה, ב' ירבעם, ג' בן הישראלי, ד' מקושש, ה' אבשלום, ו' יואב, ז' שמשון, ח' עכן, ט' עדי נבות, י' אחאב.

אנכי ה' א-להיך, בעט מיכה. לא יהיה לך אלהים אחרים, בעט ירבעם. לא תשא את שם ה' א-להיך לשוא, בעט בן הישראלי. זכור את יום השבת לקדשו, בעט מקושש. כבד את אביך ואת אמך, בעט אבשלום. לא תרצח, בעט יואב. לא תנאף, בעט שמשון. לא תגנוב, בעט עכן. לא תענה, בעט עדי נבות. לא תחמוד, בעט אחאב.

דבר אחר; אנכי ה' א-להיך, אמר הקב"ה לישראל אם קיימתם אתם אותו, נתקיים בכך "אני אמרתי אלהים אתם" וגו' (תהלים פ"ב) עכשיו שעברתם עליו נתקיים בכך "אכן

ארוך ולוחות בתוכו כיצד? שנאמר (דברים ה) "את הדברים האלה דבר ה' אל כל הקהלכם בהר מתוך האש". אמר להם אלה הדברים, הן עשרת הדברות שדברתי עמכם בסיני. ומפני מה נטמן המשכן עד היום הזה, מפני שעשאוהו הכשרים בנדבות לבם וקשה לפני הקדוש ברוך הוא להפסיד כל מה שעשו הכשרים בנדבות לבם, ולעתידי 'בא הקדוש ברוך הוא וישרה בתוכו כמדה הראשונה שנאמר (ש"ה ד) "עורי צפון ובואי תימן וגו' באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי עם בשמי".

דבר אחר; באתי לגני אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות, אחותי כלה זו כנסת ישראל, אריתי מורי עם בשמי אלו תורה נביאים וכתובים, אכלתי יערי עם דבשי אלו מדרש הלכות ואגדות, שתייתי ייני עם חלבי אלו מעשים טובים שחכמי ישראל מצפין להם, ואחר כך אכלו רעים שתו ושכרו דודים.

דבר אחר; "וידבר א-להים את כל הדברים האלה לאמר אנכי ה' א-להיך", ברוך המקום ברוך הוא שבחר בהן בישראל יותר מבכל העכו"ם וקנה אותם קנין גמור וקרא אותם בנים ועבדים לשמו ולפעמים הוא מדבר עמהם בלשון רבים ולפעמים מדבר עמהם בלשון יחיד, וכל כך למה בשביל האהבה שהוא אוהב את ישראל ומשמחה שהוא משמח בהם.

וכך אמר הקב"ה לישראל בני אני הוא שישבתי לתקע"ד

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

רבי חיים פינטו הקטן, היה ידוע בתור אדם בעל מסירות נפש עבור כל אחד ואחד מבני ישראל. פעם, פגש רבי חיים בדרך הילוכו יהודי בשם אהרן בוגאנים. פנה אליו הרב ואמר לו: היום אני בתענית עבורך, כי אני רואה גזירה שנגזרה עליך. ואמנם הרב התענה כל אותו היום עבור אהרן בוגאנים.

בצהרים, הלך אהרן בוגאנים לשוק, כדי לקנות ולמכור סחורה כהרגלו, לפתע, במקום בו עמד התמוטט קיר גדול, ובדרך נס הצליח אהרן בוגאנים להינצל מהמקום, ושום רע לא קרה לו, ב"ה. שכן, בזכות הצדיק נתבטלה הגזירה מעליו.

במקרה אחר, אחד מבני משפחת אוחנה החביא ברכבו סכומים גדולים של כסף, על אף שהדבר היה אסור מפאת גזרת השלטונות. את הכסף החביא במכוניתו, ומלמעלה מרח שכבת שעווה, כדי שהדבר לא ייחשף.

שכניו הגויים הלשינו עליו בפני השלטונות, וכך ביום בהיר אחד עצרו אותו השוטרים ודרשו ממנו לפתוח את הרכב כדי שיוכלו לחפש שם.

הוא נטל חיש מהר את הכסף עמו והחל לרוץ ולברוח מפני המשטרה. השוטרים רדפו אחריו במכוניות צרפתיות במהירות של 110 קמ"ש, והוא רץ רגלי כשהוא כבד מאד בכסף ובזהב ואינו יכול לרוץ מהר. ועם כל זאת הוא הצליח לברוח ולחמוק מעיניהם של השוטרים שהיו נפעמים מהעובדה שהם אינם מצליחים כלל לתפוסו.

למחרת היום, כאשר פגשו בו השוטרים (כמובן ללא הכסף) הם שאלו אותו: כיצד הצלחת לעשות זאת? לאיזה רב קראת שיציל אותך? והוא השיב בפשטות: קראתי בשם רבי חיים פינטו.

כששמעו זאת השוטרים, הם הבינו למפרע את כל מה שהתרחש ביום האתמול והסתלקו כלעומת שבאו.